

روزشمار جنگ

چهارشنبه

۱۷ مرداد ۱۳۶۳

۱۰ ذی‌قعدة ۱۴۰۴

۸ اوت ۱۹۸۴

۳۶۶

پس از طرح اولیه اجرای عملیات گسترده در هور، امروز فرمانده کل سپاه ضمن اشاره به دیدار خود با امام خمینی، بر ضرورت اجرا و تداوم عملیات‌های محدود تا کسب آمادگی برای اجرای عملیات گسترده در جبهه جنوب تأکید کرد.

محسن رضایی امروز در جلسه با تعدادی از فرماندهان ارشد سپاه گفت: «رفتم خدمت امام. گفتم آقا، زمان بدهید. گفت ایرادی ندارد، به شما دو سال زمان می‌دهیم، اما باید عملیات‌های کوچک کوچک انجام بدهید، چون بچه‌ها از بین می‌روند.» براین اساس فرماندهی کل سپاه به حاضران در این جلسه به‌خصوص غلامعلی رشید، احمد کاظمی، مهدی باکری، مرتضی قربانی، امین شریعتی، محمد پیشبهار و وفایی مأموریت داد تا به‌منظور بررسی امکان اجرای یک یا چند عملیات محدود در منطقه دهانه شیلر، این منطقه را شناسایی کنند. همچنین قرار شد عزیز جعفری روی منطقه میمک، عباس محتاج در منطقه شیخ صله و دربندیخان و مصطفی ایزدی در محدوده منطقه سردشت و ماؤوت، شناسایی گسترده انجام دهند و سپس هریک از این تیم‌ها، طرح‌هایی را برای اجرای عملیات‌های محدود پیشنهاد کنند.^۱

۳۶۷

درگیری‌ها و اقدامات متقابل عناصر مسلح غیرقانونی و نیروهای خودی در مناطق بحرانی غرب و شمال‌غرب کشور امروز نیز ادامه یافت.

صبح امروز، یک دستگاه مینی‌بوس جهاد سازندگی با ۲۲ سرنشین در جاده بانه - سردشت نزدیک روستای بناویله، در کمین گروهی از عناصر کومله گرفتار شد. در این حادثه بر اثر حمله مهاجمان ۸ تن شهید، ۸ نفر زخمی، ۴ نفر اسیر و ۲ تن موفق به فرار شدند.^۲ پایگاه چاتراوین بانه به‌محض دریافت این خبر نیروهای کمکی را به محل اعزام کرد و بلافاصله مجروحان و اجساد شهدا به بیمارستان بانه منتقل شدند.^۳

از سوی دیگر، تیپ شهید افیونی از چهار محور باختران، سنقر، کامیاران و سنندج در منطقه سورسور کامیاران با اجرای یک عملیات هماهنگ موفق شد روستاهای کانی سید بالا و پایین، ترازوله، پشت‌تنگ، سرخه‌توت، ازمانه پایین و بالا، صالح‌آباد و کلیه شیارهای اطراف این روستاها را پاک‌سازی کند.^۴ نیروهای تأمین پایگاه ششیانجور (حوالی بانه) هم در ساعت ۸:۲۵ صبح، با گروهی از عناصر مسلح غیرقانونی درگیر شدند. در این درگیری یک سرباز وظیفه از ناحیه کتف مجروح شد که در حین انتقال به بیمارستان به شهادت رسید.^۵

در همین حال، تعدادی از عناصر حزب دمکرات در روستای تلخاب (از توابع میاندوآب) یکی از اهالی این روستا را به شهادت رساندند.^۶ امروز همچنین در درگیری گروهی از نیروهای پایگاه تلخاب با چند تن از افراد حزب دمکرات یکی از نیروهای خودی زخمی شد.^۷ بر اثر انفجار یک نارنجک در میدان قدس بانه نیز ۳ نفر از نیروهای شهربانی این شهر مجروح شدند.^۸ عصر امروز در حوالی روستای قارنا گروهی از عناصر مسلح غیرقانونی جاده نرده - پیرانشهر را مسدود و تعدادی از خودروهای شخصی عبوری و مسافران را متوقف و پس از یک ساعت آزاد کردند.^۹

۳۶۸

چند روز پس از پایان ماجرای هواپیماربایی در خطوط هوایی فرانسه امروز یک هواپیمای ایرباس ایرانی رفته شده.

در آخرین ساعات دیشب (ساعت ۲۳:۱۰)، یک فروند هواپیمای ایرباس که با ۳۰۴ نفر خدمه و سرنشین از فرودگاه مهرآباد تهران عازم شیراز بود توسط چند شخص ناشناس رفته شده^{۱۰} و پس از تغییر مسیر، به آسمان دوحه (پایتخت قطر) انتقال داده شد. هواپیمای رفته شده در پی مخالفت مقامات فرودگاه دوحه عازم بحرین شد و در فرودگاه منامه به زمین نشست.^{۱۱} این هواپیما پس از سوخت‌گیری، ساعت ۴:۳۵ صبح امروز، با تهدید ربایندگان عازم مصر شد و در یکی از باندهای فرعی فرودگاه قاهره فرود آمد.^{۱۲}

ربایندگان پس از مواجهه با مخالفت مقامات مصری در تأمین خواسته‌هایشان، قاهره را به مقصد رم ترک کردند.^{۱۳} پس از فرود هواپیما در فرودگاه رم، هواپیماربایان مسافران را آزاد و خود را تسلیم پلیس ایتالیا کردند. ربایندگان هواپیما که بنا به اعلام پلیس ایتالیا دو جوان ۱۷ و ۱۸ ساله ایرانی به نام‌های محسن رهگذر و حسین افتخاری^{۱۴} بودند از دولت این کشور تقاضای پناهندگی سیاسی کردند که مقامات ایتالیایی آن را نپذیرفتند.^{۱۵*}

به گزارش خبرگزاری فرانسه، ربایندگان قصد داشتند هواپیما را به پاریس انتقال داده و از

* ماجرای این هواپیماربایی با بازگشت مسافران به تهران در ساعت ۲۳:۲۵ روز ۱۸/۵/۱۳۶۳ به پایان رسید. یکی از ربایندگان نیز پس از مذاکره با نفر دوم سفارت جمهوری اسلامی ایران در رم خود را تسلیم و امان‌نامه دریافت کرد.

دولت فرانسه تقاضای پناهندگی سیاسی کنند، اما مقامات فرانسوی باتوجه به تهدیدات مسئولان ارشد ایرانی که در جریان ربه‌شدن هواپیمای خطوط هواپیمایی فرانسه ابراز شد، از مقام‌های ایتالیایی خواستند تا اجازه پرواز هواپیمای ربه‌شده به پاریس را صادر نکنند.^{۱۶}

۳۶۹

هیئت اعزامی اوپک به سرپرستی وزیر نفت امارات به‌همراه وزیران نفت الجزایر و ونزوئلا در چارچوب تصمیمات اجلاس اخیر اوپک مبنی بر سفر هیئت‌هایی از وزرای نفت این سازمان به کشورهای تولیدکننده نفت و مذاکره با سران این کشورها درمورد مسائل مربوط به وضع بازار، قیمت و تولید نفت امروز با حضور وزیر نفت ایران در تهران با آیت‌الله خامنه‌ای رئیس‌جمهور، دیدار و گفت‌وگو کردند.

مانع سعید العتیه وزیر نفت امارات متحده عربی، درمورد دیدار با مقامات بلندپایه جمهوری اسلامی ایران گفت: «در دیدار با مقامات عالی‌رتبه ایرانی خصوصاً جناب آقای [آیت‌الله] خامنه‌ای رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، به این مطلب اساسی واقف شدیم که ایرانی‌ها از مشکلات بازار نفت و امور مربوط به صادرات آن به‌خوبی آگاه هستند و رئیس‌جمهوری اسلامی ایران پشتیبانی کامل ایران از سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) را اعلام داشتند که دلگرمی و امید زیادی به اعضای این سازمان می‌دهد».^{۱۷}

سیدمحمد غرضی وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران نیز ضمن اشاره به آشفستگی بازار نفت در هفته‌های اخیر و نیز با تأکید بر تلاش ایران برای حفظ و انسجام اوپک، درباره مذاکرات انجام‌شده هیئت در حضور رئیس‌جمهور ایران گفت: «در دیدار این هیئت نیز آقای [آیت‌الله] خامنه‌ای گفت ما به دنبال هر ندایی که مقاومت در برابر توطئه‌های دشمنان را سر دهد هستیم و به آن کمک می‌کنیم» وی همچنین درمورد سهمیه کنونی تولید نفت ایران و تصمیماتی که در نشست اخیر اوپک در

دیدار مانع سعید العتیه وزیر نفت امارات متحده عربی با آیت‌الله خامنه‌ای رئیس‌جمهور

لندن دراین‌باره اتخاذ شده اظهار کرد: «ایران از سهمیه روزانه ۳/۲ میلیون بشکه نفت که در آن تاریخ تولید می‌کرد میزان ۲/۴ میلیون بشکه را به‌عنوان سهمیه تولید پذیرفت تا بازار نفت جهانی تقویت شود. هم‌اکنون نیز به چنین امکانی متمایل شده است. ... جمهوری اسلامی ایران مخالف ریختن بی‌حدوحساب نفت به

بازار است و در جهت جلوگیری از چنین وضعی میزان تولید خود را مدت‌ها قبل کاهش داده است.» وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران همچنین با تأکید بر اینکه سفر هیئت مذکور به ایران مهم و ضروری بوده و در جریان این سفر هیئت از موضع ایران در خصوص میزان فروش و قیمت نفت و نیز پشتیبانی جمهوری اسلامی از سازمان اوپک آگاه شده است، تصریح کرد: «ما اعلام می‌کنیم که به هیچ وجه حاضر به کاهش قیمت نفت نیستیم و معتقدیم که میزان تولید باید بیش از این کنترل شود.»^{۱۸}

وزیر نفت امارات متحده عربی که ریاست هیئت اعزامی اوپک به ایران را برعهده دارد در گفت‌وگویی با روزنامه اطلاعات درباره برخی مسائل مربوط به بازار نفت و سازمان اوپک توضیح داد. وی در پاسخ به سؤالی درمورد عوامل برهم‌خوردن ثبات بازار نفت گفت: «بازار جهانی نفت بیش از یک سال است که از بیماری ناشی از افزایش تولید رنج می‌برد. در هفته گذشته، سازمان کشورهای صادرکننده نفت، اوپک، در معرض یک توطئه و تهاجم گسترده‌ای به‌منظور نابودی این سازمان، از هم‌پاشیدن وحدت آن و درنهایت از بین بردن دستاوردهای سازمان در تعیین بهای نفت بود. ما با آمدن به جمهوری اسلامی ایران یک بار دیگر وحدت و همبستگی کشورهای عضو اوپک و جدیت این سازمان در دفاع از دستاوردهای خود که طی بیست سال مبارزه به دست آمده است را ثابت می‌کنیم. ما یقین داریم که جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یکی از اعضای بنیان‌گذار این سازمان تاکنون در دفاع از اوپک از هیچ کوششی دریغ نکرده و در آینده به حمایت خود ادامه خواهد داد. ...» العتیه همچنین در پاسخ به سؤالی درمورد اینکه چه کشورهایی میزان سهمیه تولید و قیمت تعیین‌شده از سوی اوپک را نقض می‌کنند ضمن اجتناب از ذکر نام کشوری خاص بر لزوم همبستگی در شرایط کنونی تأکید کرده و از اعضای اوپک خواست میزان سهم و قیمت تعیین‌شده این سازمان را رعایت و حتی در صورت امکان کمتر از سهمیه خود تولید کنند. وی همچنین در این مصاحبه به این سؤال که آیا دیدار این هیئت با جنگ ایران و عراق ارتباط دارد، چنین پاسخ داد: «به هیچ وجه، این دیدار در چارچوب مأموریتی صورت می‌گیرد که از سوی کنفرانس وزیران کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) به ما محول شده و هدف از آن بررسی مسائل نفت می‌باشد.»^{۱۹}

۳۷۰

در شرایط اقتصادی نه‌چندان مطلوب کنونی ایران، تحدید و کنترل راه‌های خروج ارز از کشور از جمله شیوه‌هایی است که دولت در دستور کار دارد. در این زمینه با موافقت و دستور نخست‌وزیر جمهوری اسلامی ایران نمایشگاهی از اجناس خارجی برای فروش به حجاج در فرودگاه مهرآباد دایر شده تا حجاج در بازگشت از سفر حج ارزهای باقیمانده را در داخل کشور خرج کنند.

رئیس هیئت جمع‌آوری و فروش کالاهای متروکه* درخصوص هدف تشکیل این نمایشگاه گفت: «هدف از تشکیل این نمایشگاه جذب ارزهای خارج شده است و حجاج می‌توانند با خرید کالای خارجی در ایران با قیمت نازل هدیه و سوغات را برای آشنایان تهیه کنند.» وی اظهار امیدواری کرد در آینده با برنامه‌ریزی دقیق‌تر چنین نمایشگاه‌هایی برای کلیه مسافرانی که وارد کشور می‌شوند دایر شود و این شیوه عمومیت یابد.^{۲۰}

۳۷۱

کمتر از دو هفته پس از سفر هیئت اقتصادی چکسلواکی به تهران، معاون بازرگانی خارجی وزارت امور خارجه ایران که سرگرم دیدار از چند کشور اروپای شرقی است در ادامه سفر خود امروز در چکسلواکی با وزیر تجارت خارجی این کشور دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار اوریان وزیر تجارت خارجی چکسلواکی، اعلام کرد: «ما اهداف انقلاب شما را به‌خوبی می‌شناسیم و خواستار تشریک مساعی در بعد اقتصادی این اهداف هستیم اگرچه ایران در یک جنگ غیرعادلانه درگیر می‌باشد.»^{۲۱}

گفتنی است سفر هیئت ایرانی به یوگسلاوی که از دو روز پیش آغاز شده است،^{۲۲} در برنامه دیدار این هیئت از کشورهای اروپای شرقی پیش‌بینی نشده بود، اما مقامات یوگسلاوی به دنبال اطلاع از سفر هیئت ایرانی به کشورهای بلغارستان، مجارستان و لهستان «مصرفاً خواستار بازدید از این کشور شدند.»^{۲۳}

۳۷۲

شیلی به ایران و عراق اسلحه می‌فروشد. این مطلب را مجله کوشش (چاپ سانتیاگو) در شماره اخیر خود منتشر کرده است.

به نوشته این نشریه، عراق تاکنون نیمی از ۵۰۰۰ بمب خوشه‌ای و قطعات تانک را در چارچوب قراردادی به ارزش ۶ میلیون دلار دریافت کرده است. مجله کوشش درمورد ایران نیز مدعی شده است که این کشور تاکنون قراردادی معادل ۵۲۷ هزار دلار برای خرید بمب‌های خوشه‌ای منعقد کرده و در اواخر ماه اوت آن را تحویل خواهد گرفت. این نشریه افزوده است: شرکتی که این تسلیحات را به دو کشور متخاصم می‌فروشد شرکت کاردون است که در سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین شرکت‌های فروشنده ملزومات نظامی به امریکای لاتین تبدیل شده است.^{۲۴}

* کالای متروکه به کالایی اطلاق می‌گردد که به هر دلیلی در مدت مقرر قانونی از گمرک ترخیص نشده و در انبار نگهداری می‌شود.

۳۷۳

«اگر جنگ ایران و عراق به وقوع نمی‌پیوست اینک مسئله کشمکش اعراب و صهیونیست‌ها به‌طور ریشه‌ای و قاطع پایان یافته بود.» وزیر دفاع سوریه در یک مصاحبه مطبوعاتی ضمن اعلام این مطلب گفت: دولت ایران یک دولت اسلامی است و حاضر است برای آزادی قدس دست در دست ما بگذارد. وی همچنین با تأکید بر نقش امریکا در جنگ عراق علیه ایران افزود: «امریکا می‌داند که ایران می‌تواند با عبور از عراق برای آزادی قدس با ما شریک شود، بنابراین امریکا این جنگ را به وجود آورد تا ایران نتواند به کمک ما بیاید.»

ژنرال مصطفی طلاس ضمن متهم کردن امریکا به تلاش برای تجزیه عراق، سوریه و تقسیم لبنان و مصر تصریح کرد: اکنون سوریه به کمک شوروی به توازن نظامی با رژیم صهیونیستی نزدیک شده است «و از رویارویی با اسرائیل ترسی ندارد.»

وی همچنین درمورد روابط سوریه با مقامات فلسطین گفت: «آن دسته از شخصیت‌های موجود در سازمان آزادی‌بخش فلسطین که رودرروی امریکا می‌ایستند سرنگون شده‌اند و ما از خطی که رودرروی امریکا می‌ایستند جانب‌داری می‌کنیم و با خطی که به سیاست امریکا امید بسته است مخالفیم.»^{۲۵}

۳۷۴

به دنبال دیدار معاون شورای فرماندهی انقلاب عراق از امارات متحده عربی، امروز بیانیه مطبوعاتی پایان این دیدار در نشریات این کشور انتشار یافت.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، مطبوعات امارات متحده عربی با درج عناوینی چون «شیخ زاید بر همکاری امارات و عراق تأکید کرد و از مواضع عراق تمجید نمود» این بیانیه را به‌صورت گسترده‌ای نشر داده‌اند. در این بیانیه حاکم امارات متحده عربی «بر لزوم توسعه همکاری میان دو کشور تأکید کرده و این امر را به سود ملت‌های عرب و مسلمان به‌ویژه دو کشور امارات و عراق دانسته است.» عزت ابراهیم معاون شورای فرماندهی انقلاب عراق نیز که در مذاکرات خود با وزیر امور خارجه امارات وی را در جریان آخرین تحولات جنگ عراق و ایران قرار داده است، در این بیانیه «بر اهمیت تبادل نظر در شرایط فعلی پیرامون مسائل مورد علاقه و مقابله با خطراتی که متوجه ملت‌های عرب و مسلمان و به‌ویژه منطقه خلیج فارس می‌باشد، تأکید کرده است.» همچنین وی «آمادگی و توانایی نیروهای مسلح کشورش برای دفاع از امنیت و حاکمیت عراق در مقابل هرگونه تجاوز را خاطرنشان ساخته است.»

در این بیانیه درمورد جنگ عراق و ایران آمده است: «شیخ زاید تفاهم کامل خود را نسبت به موضع عراق و پاسخ صمیمانه و صادقانه عراق به کلیه ابتکارات به‌منظور خاتمه‌دادن به جنگ عراق و ایران و قطع خونریزی میان دو کشور مسلمان ابراز داشته است.»^{۲۶}

۳۷۵

امروز نیز اخبار متنوعی درمورد تلاش‌ها، اظهارنظرها و گمانه‌زنی‌ها درمورد پایان‌دادن به جنگ عراق و ایران در محافل خبری بین‌المللی انتشار یافت. در این میان، تحرکات مشهود مصر و مواضع جانب‌دارانه در قبال عراق از جمله مباحث قابل توجه است.

حسنى مبارک رئيس جمهور مصر، که در بلگراد به سر می‌برد و پطروس غالى وزير مشاور در امور خارجى مصر، که سرگرم دیدار از ژاپن و چین است یکی از محورهای مذاکرات خود در دیدارهای دیپلماتیک را به طرح مباحث جنگ عراق و ایران اختصاص دادند.

حسنى مبارک رئيس جمهور مصر، که در فروردین ماه گذشته با پیشنهاد طرحی برای خاتمه جنگ عراق و ایران خواستار تصویب آن در اجلاس کشورهای عضو سازمان عدم تعهد شده بود،* در دیدار با رئیس شورای ریاست جمهوری یوگسلاوی (از اعضای مؤسس و مؤثر جنبش عدم تعهد) مسائل مربوط به خاتمه جنگ عراق و ایران را مطرح کرد.^{۲۷} پطروس غالى وزير مشاور در امور خارجى مصر نیز پس از دیدار از ژاپن دیروز در پکن ضمن مذاکرات سه‌ساعته خود با معاون وزیر امور خارجه چین اوضاع منطقه غرب آسیا به‌ویژه جنگ عراق و ایران را مورد بحث و بررسی قرار داد.^{۲۸}

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، دیدار غالى از ژاپن و چین - که هر دو دارای روابطی خوب با ایران هستند - و نیز سفر مبارک به یوگسلاوی - از اعضای مؤثر جنبش عدم تعهد - با هدف پایان‌دادن به جنگ عراق و ایران انجام می‌شود.^{۲۹}

امروز همچنین، معاون رئیس حزب کارگر انگلیس در گفت‌وگویی مطبوعاتی خواستار افزایش کوشش‌های بین‌المللی برای پایان‌دادن به جنگ عراق و ایران شد. وی در این گفت‌وگو بدون اشاره به طرف آغازگر جنگ گفت: «اغلب سازمان‌ها، احزاب و دولت‌های جهان موضع خوب عراق به‌ویژه پس از عقب‌نشینی به مرزهای بین‌المللی و موافقت با کوشش‌های بین‌المللی برای پایان‌دادن به این جنگ را نیک می‌دانند و می‌ستایند.» معاون رئیس حزب کارگر انگلیس همچنین با اتخاذ موضعی جانب‌دارانه «ایران را به‌خاطر ادامه جنگ علیه عراق محکوم» کرد.^{۳۰}

مجله/الحوادث (چاپ لندن) نیز در شماره اخیر خود به نقل از منابع دیپلماتیک نوشته است: «اخیراً در یکی از پایتخت‌های اروپا دیدارها و گفت‌وگوهایی میان پاره‌ای از مقامات ایرانی و عربی پیرامون جنگ خلیج فارس به عمل آمده است.» این نشریه افزوده است: «این احتمال بعید به نظر نمی‌رسد که

* طرح پیشنهادی حسنى مبارک دارای چهار بند به این شرح بود: ۱. برقراری آتش بس ۲. استقرار نیروهای چندملیتی حافظ صلح در مرزهای ایران و عراق ۳. تعیین آغازکننده و ادامه‌دهنده جنگ ۴. آغاز مذاکرات صلح بین تهران و بغداد. [خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۲، ۱۳۶۳/۵/۱۸، ص ۱۰، بلگراد - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۵/۱۷]

حسنى مبارك جهت انجام ميانجىگرى بين دو كشور متخاصم عراق و ايران در صورتى كه اين تلاش را همراه با موفقيت بيايد، اقدام به ديدار از تهران و بغداد كند.^{۳۱} اين نشریه انگلیسی در گزارش ديگرى به نقل از «پاره‌اى محافل مطلع» آورده است: «احتمال زيادى وجود دارد كه در موضع تركيه در قبال جنگ خليج فارس تحولات تدريجى صورت گيرد. چه، با شدت و گسترش يافتن تماس‌هاى ديپلماتيك ميان آنكارا و برخى از پايتخت‌هاى عربى اينك وزارت خارجه تركيه بيش از هر زمان ديگر ماييل به مشاركت در تلاش‌هاى ميانجىگرانه ميان بغداد و تهران مى‌باشد.»^{۳۲}

۳۷۶

درحالى كه جنگ ۴۷ ماهه بين عراق و ايران، صادرات نفت خام عراق را به حدود يك سوم ميزان آن قبل از آغاز جنگ رسانده است، همچنان دولت عراق مى‌كوشد براى افزايش صادرات نفت خود راه‌هاى جديدى بگشايد.

امروز قاسم احمد تقى وزير نفت عراق در مصاحبه‌اى با روزنامه *القبلا* (چاپ بغداد) مدعى شد خط لوله نفتى عراق از خاك عربستان به بندر ينبع در دريائى سرخ ماه آينده ميلادى به مناقصه گذاشته خواهد شد.^{۳۳}

وزير نفت عراق همچنين درباره طرح خط لوله ديگر نفتى عراق كه قرار است از خاك اردن به بندر عقبه احداث شود نيز مطالبى مطرح كرد. وي ضمن اشاره به اينكه هزينه اين خط لوله - كه مؤسسات خارجى سرمايه آن را تأمين خواهند كرد - با تحويل نفت بازپرداخت مى‌شود، درمورد نگرانى‌هاى احتمالى كه از ناحيه رژيم صهيونيستى متوجه اين خط لوله است، گفت: «اين امر به‌همراه منافع خارجى كه اسرائيل را براى عدم حيله يا مداخله تحت فشار قرار مى‌دهد امنيت خط لوله نفتى مزبور را تضمين مى‌كند.»^{۳۴}

۳۷۷

درحالى كه ديروز نخست‌وزير و وزارت امور خارجه جمهورى اسلامى ايران ضمن محكوم كردن مين گذارى‌ها در دريائى سرخ، اتهام دخالت ايران در اين اقدام را رد كردند، همچنان برخى مقامات و محافل سياسى و خبرى، ايران را به دست داشتن در اين حوادث متهم مى‌سازند.

آلن رامبرگ معاون سخنگوى وزارت امور خارجه امريكا، با اشاره به تناقض ميان گزارش پخش شده از صداى جمهورى اسلامى ايران و بيانى وزارت امور خارجه ايران گفت: «تهران در حال تناقض گويى است. دولت تهران [راديو] روز سه‌شنبه اقدام انفجارات اخير بر عليه كشتى‌هاى تجارى در دريائى سرخ را ستود و گفت سازمان جهاد اسلامى مسئول آن است.»^{۳۵}

رادیو اسرائیل نیز در گزارشی در این باره گفت: «رادیو دولتی ایران طی تفسیرهایی که در برنامه‌های فارسی و عربی خود پخش کرد، عمل مین‌گذاری در خلیج سوئز و دریای سرخ را مورد تمجید قرار داد. رادیو دولتی خاطرنشان ساخت که مسئولیت این مین‌گذاری‌های اسرارآمیز را سازمان تروریستی جهاد اسلامی به عهده گرفته و این تشکیلات خرابکاری توانسته است در ابرقدرت‌های غربی و به‌ویژه ایالات متحده، فرانسه و بریتانیا وحشت و هراس ایجاد کند.»^{۳۶}

خبرگزاری آلمان غربی نیز با اشاره به اینکه در سفر گشور به ایران، مقامات ایرانی به وی اطمینان داده‌اند که خواستار بهبود روابط با غرب هستند، در این باره ابراز تردید کرد و افزود: «اگرچه هیچ‌کس نمی‌تواند ثابت کند که ایران در پس مین‌گذاری در دریای سرخ قرار دارد، با این حال روشن است که ایران تنها طرفی است که می‌تواند از چنین اقدامی سود ببرد. عراق (دشمن ایران) نشان داده است که می‌تواند با بمباران نفتکش‌ها در نزدیکی ترمینال خارک، درآمد نفتی ایران را به شدت کاهش دهد. ایران ممکن است احساس کند که باید مقابله به مثل کند.» این خبرگزاری در ادامه با بیان اینکه مصر و عربستان سعودی که از حامیان مالی و تسلیحاتی عراق به شمار می‌روند، در حادثه مین‌گذاری‌ها متضرر شده‌اند، یادآور شد: «به راحتی می‌توان تصور کرد که ایران با کمک مسلمانان متعصب، جبهه دومی در جنگ خلیج [فارس] باز کرده است.»^{۳۷} به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، مطبوعات کویت نیز امروز، «با هیاهوی زیاد اعلام کردند که ایران عملیات مین‌گذاری دریای سرخ و خلیج سوئز را تأیید کرد و آن را تبریک گفت.» روزنامه کویتی *الرأی العام* تیتیر صفحه اول خود را به ماجرای مین‌گذاری‌ها اختصاص داده و نوشته است: «تهران عملیات مین‌گذاری را تبریک می‌گوید و آن را به عنوان یک سیلی به چهره غرب تلقی می‌نماید.»^{۳۸}

رادیو بی‌بی‌سی نیز امروز، در برنامه ساعت ۱۹:۴۵ خود گزارش داد: «دیروز رادیو ایران در تفسیری مین‌گذاری در آب‌های دریای سرخ را تحسین کرد و تلویحاً گفت مین‌گذاری کار سازمان جهاد اسلامی بوده است.» این رادیو سپس به نقل از ناظران سیاسی در مورد گزارش رادیوی جمهوری اسلامی ایران چنین نتیجه‌گیری کرده است: «از آنجا که عربستان به تأمین هزینه جنگ عراق با ایران کمک کرده است، احتمالاً ایران برای گسترش دامنه جنگ عمداً دریای سرخ را مین‌گذاری کرده است تا به این طریق کشتی‌های نفتکش را که در بنادر غرب عربستان سعودی نفت بارگیری می‌کنند در معرض خطر قرار دهد.»^{۳۹*}

* ظاهراً دستاویز رسانه‌ها برای طرح مسئله اتهام مداخله ایران در مین‌گذاری‌های دریای سرخ، پخش گزارشی از صدای جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۶۳/۵/۱۶ است که در بخشی از آن تلاش‌های سازمان جهاد اسلامی در مبارزه با توطئه‌ها و اقدامات قدرت‌های غربی در ممالک اسلامی مورد تمجید قرار گرفته بود.

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۳/۵/۱۷

۱. سند شماره ۲۲۴۲۲/پن مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: غلامعلی رشید، معاون اطلاعات عملیات ستاد کل نیروهای مسلح در گفت‌وگو با راویان مرکز: محمد درودیان، محسن رشید، هادی نخعی (۱۳۷۷/۱۱/۱۲)، نوار شماره ۳۲۸۴۳.
۲. سند شماره ۴۱۵۰۴۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از واحد اطلاعات سپاه سردشت به قرارگاه حمزه سیدالشهدا^(ع)، ۱۳۶۳/۵/۲۰.
۳. سند شماره ۴۰۴۶۸۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از قرارگاه حمزه سیدالشهدا به رکن ۳ ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۴. سند شماره ۴۰۴۷۱۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرماندهی سپاه کردستان به قرارگاه حمزه سیدالشهدا^(ع)، ۱۳۶۳/۵/۱۸.
۵. سند شماره ۲۹۵۵۱۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از رکن ۳ ناحیه ژاندارمری کردستان به استانداری کردستان، ۱۳۶۳/۵/۱۸.
۶. سند شماره ۴۱۴۹۸۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از واحد اطلاعات سپاه میاندوآب به واحد اطلاعات قرارگاه حمزه سیدالشهدا^(ع)، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۷. همان.
۸. قرارگاه حمزه سیدالشهدا^(ع)، بولتن نوبه‌ای اطلاعاتی، ۱۳۶۳/۵/۱، ص ۸.
۹. همان، ص ۷.
۱۰. روزنامه کیهان، ۱۳۶۳/۵/۱۷، ص ۲.
۱۱. سند شماره ۸۱۳۶۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از اداره اطلاعات شهربانی جمهوری اسلامی ایران به دفتر اطلاعات و تحقیقات نخست‌وزیری، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۱۲. روزنامه کیهان، ۱۳۶۳/۵/۱۷، ص ۲.
۱۳. همان؛ و - سند شماره ۸۱۳۵۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از اداره اطلاعات شهربانی جمهوری اسلامی ایران به دفتر اطلاعات و تحقیقات نخست‌وزیری، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۱۴. روزنامه کیهان، ۱۳۶۳/۵/۲۰، ص ۲.
۱۵. اداره کل مطبوعات خارجی وزارت ارشاد اسلامی، بررسی مطبوعات جهان، شماره ۶۱۸، ۱۳۶۳/۶/۱۴، ص ۳۲، روزنامه آساهی (چاپ ژاپن)، ۹ اوت ۱۹۸۴ (۱۳۶۳/۵/۱۸).
۱۶. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۲، ۱۳۶۳/۵/۱۸، ص ۳۵، تهران - خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۱۷. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۳/۵/۲۰، ص ۴.
۱۸. روزنامه کیهان، ۱۳۶۳/۵/۲۰، ص ۲۲.
۱۹. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۳/۵/۲۰، ص ۴.
۲۰. روزنامه کیهان، ۱۳۶۳/۵/۱۷، ص ۳.
۲۱. روزنامه کیهان، ۱۳۶۳/۵/۲۱، ص ۲۱.
۲۲. روزنامه کیهان، ۱۳۶۳/۵/۱۶، ص ۳.
۲۳. سند شماره ۲۱۲۰۳۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: نشریه گزارش مستقیم وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی، شماره ۲/۸۳، ۱۳۶۳/۵/۲۱، ص ۶.
۲۴. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۲، ۱۳۶۳/۵/۱۸، ص ۱۱، سانتیاگو - خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۲۵. روزنامه کیهان، ۱۳۶۳/۵/۱۷، ص ۲۴.
۲۶. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۲، ۱۳۶۳/۵/۱۸، ص ۹ و ۱۰، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۲۷. همان، ص ۱۰، بلگراد - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۲۸. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۱، ۱۳۶۳/۵/۱۷، ص ۴، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۵/۱۶.
۲۹. همان.
۳۰. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۳/۵/۱۹، ص ۳۸، رادیو صوت الجماهير، ۱۳۶۳/۵/۱۸.
۳۱. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۲، ۱۳۶۳/۵/۱۸، ص ۸، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۳۲. همان.
۳۳. سند شماره ۲۱۲۰۳۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، پیشین، ص ۳.
۳۴. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۳، ۱۳۶۳/۵/۱۹، ص ۲۱، بغداد - خبرگزاری رویتر، ۱۳۶۳/۵/۱۸.
۳۵. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۴، ۱۳۶۳/۵/۲۰، ص ۱۱، واشنگتن - خبرگزاری کویت، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۳۶. واحد مرکزی خبر صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، بولتن رادیوهای بیگانه، ۱۳۶۳/۵/۱۷، ص ۱۰، رادیو اسرائیل، ۱۳۶۳/۵/۱۶.
۳۷. خبرگزاری جمهوری اسلامی، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۴۲، ۱۳۶۳/۵/۱۸، ص ۲۵ و ۲۶، هامبورگ - خبرگزاری آلمان غربی، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۳۸. همان، ص ۲۸، کویت - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۳/۵/۱۷.
۳۹. همان، ص ۳۷، رادیو بی‌بی‌سی، ۱۳۶۳/۵/۱۷.